

harmonikaspilleren Erik Svensson, der tillige kan betegnes som en central figur i bogen.

Åge Skjelborgs metode bygger på medleven i det lokale samfund over længere tidsperioder med det formål at trænge mest muligt ned i det lokale miljø for at opnå en dybtgående forståelse af musikens art og funktion i samfundet. Denne metodik har afgjort en væsentlig styrke overfor det ofte kortere feltarbejde, efterfulgt af analyse "ved skrivebordet".

Bogens styrke ligger primært i det metodemæssige og har nok i højere grad værdi som et indlæg i diskussionen om folke-musikforskningens arbejdsvilkår end som en fremlæggelse af konkrete resultater.

Sammenfattende må man sige, at Åge Skjelborg med nærværende bog – dens uklarheder og mangler til trods – har ydet et særdeles vægtigt bidrag til dansk folke-musikforskning. Man må – i overensstemmelse med, hvad forfatteren selv giver udtryk for i et af de indledende afsnit – håbe, at forskningen vil gå ind i en periode med et forøget samarbejde mellem de interesserede parter – både fra den etnologisk-folkloristiske sektor og den musikvidenskabelige sektor. Kun derved kan der opbygges et virkeligt forskningsmiljø indenfor dette område, som må anses for en væsentlig del af vor kulturarv, hvilket videre kredse tilsyneladende er ved at få øjnene op for.

Henning Urup

H. Grüner Nielsen: Folkelig Vals (= Danmarks Folkeminder Nr. 22, København 1920). Fotografisk optryk, København 1976. 83 pp. med nodebilag.

Med den store interesse for folkedans og i de senere år tillige for baggrunden for den musikalske folkekultur må nyudgaven af Grüner Nielsen's *Folkelig Vals* anses for velbegrunderet. Denne bog, som sammen med Grüner Nielsen's anden afhandling om folkelige danseformer *Vore ældste Folkedanse, Langdans og Polskdans*, der udkom 1917 som nr. 16 i skrift-rækken *Danmarks Folkeminder*, tilhører pionerlitteraturen indenfor danseforskning i de nordiske lande, og begge bøger bærer da også præg af at være skrevet i en periode, hvor en egentlig danseforskning næppe var etableret, og musiketnologien var på sit tidlige stade.

Af disse værker har vel især *Folkelig Vals* fortsat værdi for interesserede i danske

almuedanse, idet bogen fremlægger en væsentlig del af det foreliggende primærmateriale omkring især pardanseformerne fra Fanø, som hidrører fra indsamlinger ved "Foreningen til Folkedansens Fremme" og Grüner Nielsen selv.

Grüner Nielsen medtager en række af de foreliggende danseoptegnelser, og bogen er udstyret med et melodibilag med 112 melodier, hvoraf de 96 er dansemelodier fra Fanø. Sammenholdes Grüner Niensens melodiformer med det melodirepertoire, der kendes fra den stadigvæk levende tradition på Fanø – særlig knyttet til Sønderho-spillemanden Fritz Brinch, som er sønnesøn af Grüner Niensens hovedmed-deler Peder Brinch – er der imidlertid mange afvigelser fra *Folkelig Vals'* melodi-

former. En sammenligning med fonograf-optagelserne (på Dansk Folkemindesamling), som Grüner Nielsen foretog i 1916 efter Peder Brinch's sang, viser tillige, at lighederne er større her; dog afspejles en række af de for Fanømusikken karakteristiske violinpassager i Peder Brinch's sang ikke i Grüner Niensens transskriptioner. Bilagets melodiformer er formentlig "gennemsnitsformer", repræsenterende en samarbejdning af flere melodiforlæg, men mange af melodiformerne virker stive og kantede sammenlignet med både optagelserne fra 1916 og nyere optagel-

ser; melodibilaget kan således ikke anses for et fuldgyldigt dokument for Fanø-dansenes melodiformer i dette århundredes begyndelse. Gør man indvendinger overfor meloditransskriptionerne, må man formentlig også stille metodologiske spørgsmål til danseoptegnelsernes autenticitet, og der er da også flere problemer af koreologisk art vedrørende blandt andet Fanø-dansene, der fortsat står uafklaret.

Grüner Niensens afhandlinger har dog stadig deres værdi, når de blot læses med fornøden kritisk sans.

Henning Urup

Karsten Biering, red.: Vejviser for viseinteresserede (= Danmarks Folkeminder nr. 82). Bergen/København/Stockholm/Åbo 1976. 80 pp.

Bogen er en omarbejdelse og udvidelse af en duplikeret rapport med samme titel fra 1972 og indeholder en oversigtsmæssig omtale af viseregistranter og institutioner, som specielt arbejder med viseindsamling i de nordiske lande. Den er en nyttig over-

sigt over en række trykte og utrykte almindeligt tilgængelige registranter over visemateriale – både tekststof og melodistof – i de nordiske lande og er blevet til som resultat af et fællesnordisk projekt støttet af Nordisk Kulturfond.

Henning Urup

Gerhard Schepelern: Italienerne paa Hofteatret I-II. Udgivet i samarbejde med Selskabet for dansk Teaterhistorie. Rhodos, København, 1976. 536 pp.

Med Gerhard Schepelerns anselige værk er de italienske gæstespil på Hofteatret i perioden 1841-50 og 1853-54 så at sige kulegravet. Det må siges at være noget af en bedrift at have arbejdet sig igennem det trykte og navnlig det utrykte kolossale kildemateriale, herunder kongehusets og hofmarskallatets arkiver, Det kgl. Tea-

ters arkiv m.m. Emnet henvender sig nok ikke til de mange, dertil er det for specielt, men Schepelerns ildhu og uhæmmede forskerglæde ved at sammenstykke de mange oplysninger til en holdbar mosaik, kan ikke undlade at smitte og inspirere selv den uforberedte læser. Hertil kommer, at værket rent faktisk udfylder en